

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (25 במרץ – 1 באפריל 2014)

המשא ומתן הישראלי-פלסטיני במשבר: ישראל וארה"ב מובילות את המכונת המקרטעת של שיחות המשא ומתן (אלביאן, מאע"מ, 31 במרץ 2014)

עיקרי המסמך

- בדרום ישראל שרר השבוע שקט. ביהודה, שומרון ורצועת עזה צוינו אירועי "יום האדמה". טקסי "יום האדמה" התאפיינו במיעוט משתתפים ובהעדר אירועים חריגים.
- מזכיר המדינה האמריקאי ג'והן קרי הגיע לביקור פתע באזור במאמץ לנסות ולחלץ את המשא ומתן הישראלי-פלסטיני מהמשבר אליו נקלע. מזכיר המדינה נועד עם בנימין נתניהו והוא צפוי להיפגש עם אבו מאזן (1 באפריל 2014). על הפרק ניסיון לגבש נוסחה, שתאפשר הארכת המשא ומתן והתגברות על המחלוקות, שהתגלעו בין ישראל לפלסטינים, סביב "הפעמה הרביעית" של שחרור המחבלים.

המצב בדרום ישראל

ירי של חיל הים הישראלי לעבר ספינות חשודות

■ כלי שיט של חיל הים הישראלי הבחין ב-26 במרץ 2014 בשעות הלילה בשני כלי שיט קטנים שעסקו, על פי החשד, בהברחות מחצי האי סיני לרצועת עזה. עם שובם של כלי השיט לרצועת עזה ביצע חיל הים ירי לעברם. בעקבות הירי נשמעו פיצוצי משנה. בעת התקרית בוצע ירי מרצועת עזה לעבר כלי השיט של חיל הים. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק לכוחות צה"ל (דובר צה"ל 26 במרץ 2014). כלי התקשורת הפלסטינים טענו, כי ארבעה דייגים נפצעו באורח בינוני מירי חיל הים באזור החוף ברפיח (צפא, פאל טודיי, 26 במרץ 2014).

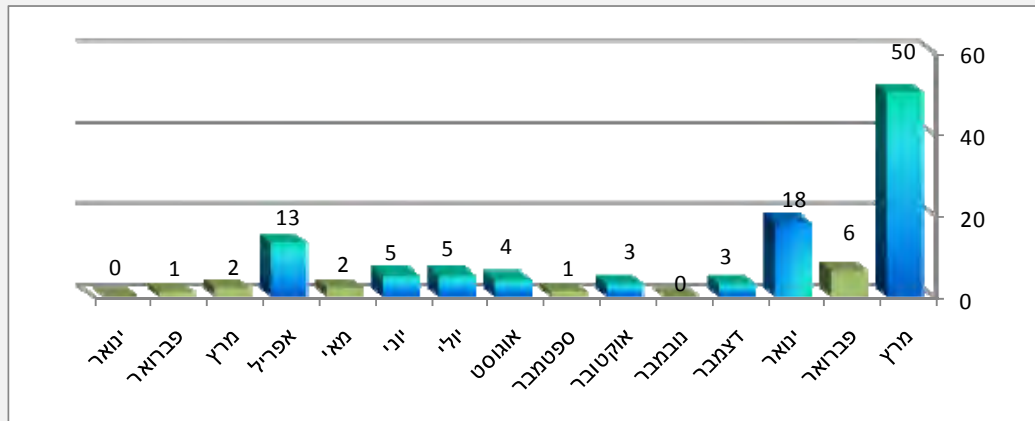

סירת דייג עולה באש לאחר שחיל הים הישראלי ירה לעברה (פאל טיימס, 26 במרץ 2014)

ירי רקטות

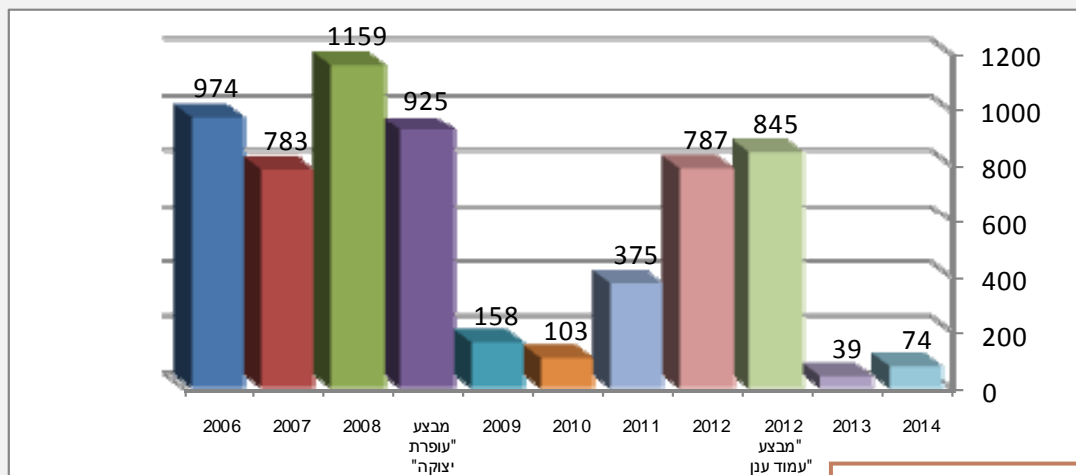
■ במהלך השבוע החולף, לא אותרו נפילות של רקטות בדרומה של ישראל.

נפילות רקטות בדרום ישראל מאז תחילת שנת 2013¹

סה"כ אותרו מאז תום מבצע "עמוד ענן" (נובמבר 2012) 113 נפילות רקטות בשטח ישראל, כולל שמונה רקטות, שנורו לעבר העיר אילת.

נפילות רקטות בדרום ישראל בחתך שנתי²

מאז תחילת שנת 2013 אותרו בשטח ישראל 113 נפילות של רקטות.

¹ נכון ל-1 באפריל 2014. נתונים סטטיסטיים אלו אינם כוללים ירי פצצות מרגמה ונפילות של רקטות, שנורו בשטח הרצועה.
² נתונים אלה אינם כוללים ירי פצצות מרגמה.

יהודה ושומרון

פענוח שני אירועי ירי ביהודה ושומרון

■ בפעילות משותפת של כוחות הביטחון פוענחו שני פיגועי ירי ביהודה ושומרון ומבצעייהם נעצרו (שירות הביטחון הכללי, מרץ 2014):

- **במהלך ינואר 2014** נעצרו מספר חברי חוליה בשכם, אשר ביצעה ירי לעבר כלי רכב **ישראלי בצומת ג'ית** (סמוך לשוב קדומים בשומרון). מחקירתם עלה, כי בחודשיים, שלפני מעצרו, אספו חברי החוליה מידע וביצעו אימוני ירי. החוליה ביצעה שני ניסיונות ירי, שלא צלחו. ברשות חברי החוליה נמצא רובה אשר שימש לביצוע הירי. חלק מחברי החוליה נעצרו על ידי מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית.
- **במהלך פברואר 2014** נעצרו מספר תושבי ביר זית (צפונית לראמאללה) פעילי החזית העממית לשחרור פלסטין, אשר ביצעו ירי ויידו רימון הלם לעבר עמדה של צה"ל באזור ביר זית. העצורים הסגירו רובה מאולתר באמצעותו בוצע הירי. אחד מחברי החוליה, אשר שימש כתצפיתן, נהרג במהלך ניסיון לעוצרו.

המשך פעילות אלימה ביהודה ושומרון

■ נמשכה האלימות במסגרת מה שמכונה "ההתנגדות העממית". במסגרת זו יודו אבנים לעבר כוחות ביטחון ואזרחים ישראליים, הושלכו בקבוקי תבערה בצירים מרכזיים ביהודה ושומרון. הפגנות יום השישי התקיימו במוקדי החיכוך "המסורתיים" (בלעין, נעלין, נבי צאלח, קדום, בית אמר ועוד) באירועים רבים צוין השבוע "יום האדמה" ה-38 (ראו להלן).

מימין: עימותים בכפר בורין (אזור שכם) בין פלסטינים לכוחות הביטחון הישראליים. משמאל: פלסטינים מיידיים אבנים לעבר כוחות ביטחון ישראליים בכפר קדום (ופא, 28 במרץ 2014).

התפתחויות ברצועת עזה

מעבר רפיח

■ לאחר זמן רב שהיה סגור, נפתח מעבר רפיח החל מ-29 במרץ 2014 לשלושה ימים אולם פתיחת המעבר, על פי משרד הפנים של ממשל חמאס, הינה חד-פעמית. בימי הפתיחה פעל המעבר במתכונת מצומצמת בלבד (אתר משרד הפנים של ממשל חמאס, 29 במרץ 2014). במהלך ימים אלה נכנסו לרצועה דרך מעבר רפיח גם משאיות חומרי בניה. **מאהר אבו צבחה**, ראש מנהלת המעברים בממשל חמאס, ציין, כי הקשר עם הצד המצרי במעבר חודש וכי המעבר פועל במתכונת חדשה, שנועדה למנוע עיכובים בתנועת הנוסעים (צפא, 29 במרץ 2014).

■ במענה לקריאת אונר"א לפתוח את מעבר רפיח, פרסם משרד החוץ המצרי תגובה לפיה ישראל היא ששולטת עדיין באוויר, בים וביבשה ברצועת עזה ועל כן ככוח "כיבוש" היא האחראית מבחינה משפטית לכל הקשור לרצועה. לדברי ההודעה מצרים עושה מאמצים מרביים כדי להקל על תושבי הרצועה אולם הדבר קשור למצב הביטחוני החריג בחצי האי סיני שם פועלת מצרים למיגור הטרור (פלסטין אליום, 27 במרץ 2014).

תושבי רצועת עזה ממתנים בתור ליציאה לאחר פתיחת מעבר רפיח (פלסטין אל'אן, 29 במרץ 2014)

נמשכת המתיחות ביחסי חמאס-מצרים

■ נמשכת המתיחות ביחסי חמאס-מצרים. במהלך השבוע המשיכו המצרים בפעילות הריסת המנהרות. במסגרת זאת נמסר, כי כוחות הביטחון הרסו במהלך הימים האחרונים עשרים מנהרות בגבול רפיח. על פי דיווח תקשורתי הרסו כוחות הביטחון המצריים עד כה 1,454 מנהרות בגבול מצרים רצועת עזה (פאל פרס, 27 במרץ).

■ על פי מספר דיווחים עצרו כוחות הביטחון המצריים שלושה פעילי חמאס, שלדבריהם תכננו לבצע התנקשות בחיי עבד אלפתאח אלסיסי, שר ההגנה המצרי לשעבר והמועמד לנשיאות. סאמי אבו אלזהרי, דובר חמאס, הכחיש את הדיווחים באומרו, כי המדובר בדיווח, שנועד להבאיש את שמה של חמאס (פאל פרס, 30 במרץ 2014).

הרשות הפלסטינית

משבר במשא ומתן בין ישראל לפלסטינים

■ המשא ומתן הישראלי-פלסטיני, העומד להסתיים בסוף אפריל 2014, הגיע לנקודת משבר. חילוקי הדעות הבסיסיים בין ישראל לפלסטינים נסובים סביב מכלול נושאי המהות, שאליהם נוספו התניות פלסטיניות להארכת המשא ומתן ובמרכזן שחרור מחבלים והקפאת הבנייה בהתנחלויות. במאמץ להציל את המשא ומתן ולגבש נוסחה, שתאפשר להאריך אותו עד סוף 2014, הגיע מזכיר המדינה האמריקאי ג'והן קרי ב-31 במרץ 2014 לביקור פתע באזור. קרי נועד עם ראש הממשלה בנימין נתניהו וצפוי להיפגש ב-1 באפריל 2014 עם אבו מאזן.

■ ובאשר ל**סוגית שחרור המחבלים** - לאחר פגישת אבו מאזן עם מרטין אינדיק, השליח האמריקאי לתהליך השלום, אמרו בכירים פלסטינים, כי ישראל הודיעה לרשות הפלסטינית באופן רשמי, כי היא מסרבת לשחרר את "הפעילה הרביעית" של האסירים הכוללת 26 אסירים, שנעצרו לפני הסכמי אוסלו ונדונו לשנים רבות בכלא, ביניהם גם ערבים ישראלים (אלקדס אלערבי, 27 במרץ 2014). על-פי דיווחי התקשורת נדונה עתה "עסקה" ישראלית-אמריקאית-פלסטינית, שתכלול, בין השאר, שחרור מחבלים פלסטינים ואת שחרורו של יונתן פולארד.

■ קודם להגעתו של ג'והן קרי לאזור, ערכה ההנהגה הפלסטינית ישיבה במשכן הנשיאות בראמאללה בראשות אבו מאזן כדי לדון בהתפתחויות האחרונות במשא ומתן עם ישראל ובדרכי הפעולה האפשריות לנוכח סירובה של ישראל ליישם את הפעילה הרביעית של שחרור האסירים הפלסטינים. **מצטפא אלברע'ותי**, יו"ר תנועת היוזמה הלאומית הפלסטינית, אשר השתתף בישיבה, ציין כי במידה וישראל לא תיישם את הפעילה הרביעית בימים הקרובים, **יחלו הפלסטינים בצעדים לקראת הצטרפות הרשות הפלסטינית לארגוני האו"ם** (אלקדס, 1 באפריל 2014).

אבו מאזן נפגש עם ההנהגה הפלסטינית בראמאללה (ופא, 31 במרץ 2014)

הזירה הצפונית

הריגת חשודים סמוך לגדר הביטחון בגבול ישראל-סוריה

■ שני חשודים, שלפחות אחד מהם זוהה כחמוש, נורו ונהרגו סמוך לגדר הגבול בין ישראל לסוריה במרכז רמת הגולן. החשודים זוהו ביום שישי בשעות הערב (28 במרץ 2014) על ידי כוח תצפית של צה"ל ונראו מנסים לחבל בגדר (ynet, 29 במרץ 2014).

■ בתגובה אמר בנימין נתניהו ראש הממשלה בישיבת הממשלה כי ישראל תמשיך להגיב על כל ניסיון לפגוע בה והיא תסכל ניסיונות אלה בטרם יתרחשו (אתר משרד ראש הממשלה, 30 במרץ 2014).

אירועים תודעתיים

אירועי "יום האדמה"

■ כבכל שנה צוין השנה ב-30 במרץ "יום האדמה" ביהודה, שומרון ורצועת עזה (יום בו מציינים ערביי ישראל מאז שנת 1976 את דבקותם באדמותיהם והתנגדותם להפקעת קרקעות). בשל העובדה שיום האדמה חל ביום ראשון הוקדמו חלק מהאירועים ליום שישי כדי שישתלבו בהפגנות השבועיות במוקדי החיכוך השונים. בכירים פלסטינים קראו להשתתפות באירועים אולם יחד עם זאת ביקשו לשמור על החוק והסדר ולא ליצור עימותים עם כוחות הביטחון הישראליים או מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית. **גם השנה ניכר חוסר עניין של הציבור והם התאפיינו במיעוט משתתפים ללא אירועים יוצאי דופן.** עם זאת, במספר מוקדים התפתחו האירועים לכדי עימותים מקומיים עם כוחות הביטחון הישראליים.

יהודה ושומרון

■ **ב-28 במרץ 2014** כמה עשרות פעילים פלסטינים, בהנהגת פעילי החזית הדמוקרטית לשחרור פלסטין, הקימו מאחז בשם "שער הכבוד" (בואבה אלכראמה) בבנין היסטורי, ששימש בעבר את התורכים ואת המשטרה הבריטית **סמוך לכפר ג'פתלכ, שבצפון בקעת הירדן.** כ-120 פעילים הגיעו למקום הניפו דגלי פלסטין כתבו כתובות על קירות הבנין והכינו את המקום ללינת לילה. לדברי המארגנים מטרת הקמת המאחז היא להדגיש את זהות המקום וחיזוק "הפעילויות העממיות" נגד התוכניות הישראליות לייחוד בקעת הירדן. כוחות צה"ל עצרו כמה עשרות פעילים נוספים, שהתכוונו להגיע למקום. מרחבי יהודה ושומרון.

פעילים פלסטינים מקימים מאחז באזור הג'יפתליכ שבצפון הבקעה (אתר שאשה, 31 במרץ 2014)

■ **באלבירה** שתלו התושבים עצים בהגן הלאומי בעיר בנוכחות וליד עסאף, שר החקלאות של הרשות הפלסטינית. **בבלעין** קיימו פעילי הוועדות העממיות צעדה. המשתתפים התגרו בכוחות צה"ל, עקרו עצי זית סמוך לגדר. פלסטיני אחד נפצע.

■ **ראמי חמדאללה**, ראש ממשלת הרשות הפלסטינית, נטל חלק בפעילות לנטיעת עצים בכפר **עזבת טביב** (סמוך לקקיליה). בדברים, שנשא במהלך האירוע אמר חמדאללה, כי ההנהגה הפלסטינית תמשיך להיות מחויבת להעלות את הסוגיה הפלסטינית בכל פורום בינלאומי (אלחיאת אלג'דידה, 31 במרץ 2014).

רצועת עזה

■ **ב-27 במרץ 2014** התאספו כמה עשרות מפגינים פלסטינים סמוך לגדר הגבול בצפון רצועת עזה. נראה, כי את האירוע יזמה התאחדות ועדות העבודה החקלאיות (UAWC) המזוהה עם החזית העממית לשחרור פלסטין (פאלטודי, 27 במרץ 2014).

פלסטינים מפגינים סמוך לגדר הגבול בצפון רצועת עזה לציון אירועי יום האדמה (פאלטודי, 27 במרץ 2014)

■ **ב-30 במרץ 2014 נערכה** בצומת בית המכס בכביש המוביל למעבר ארז עצרת בהשתתפות נציגי חמאס, הג'האד האסלאמי בפלסטין וארגונים פלסטינים נוספים. בעצרת נטלו חלק כ-150 איש. במקביל נערכה הפגנה באזור נחל עוז בחסות "קואליצית צעירי האנתיפאדה". פעילות נוספת נערכה מזרחית לח'אן יונס. מנגנוני הביטחון של ממשל חמאס נפרסו מבעוד מועד באזורים הללו.

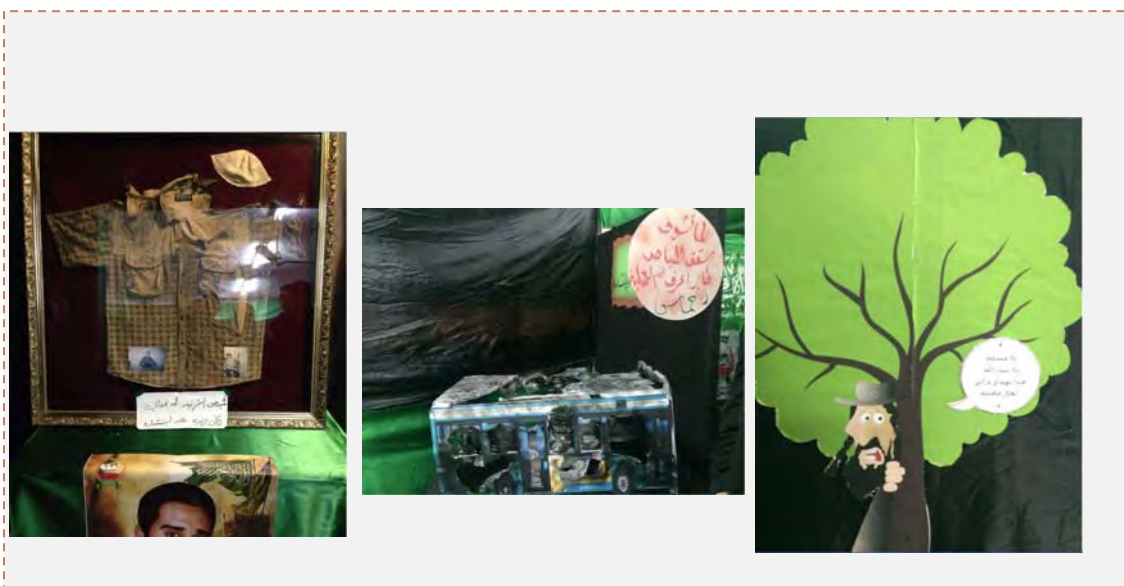
ביקור סטודנטים פלסטינים במחנה ההשמדה

■ **שלושים סטודנטים פלסטינים מאוניברסיטת ביר זית ואלקדס ערכו סיור, ראשון מסוגו, במחנה ההשמדה אושוויץ בירקנאו.** הסיור התבצע במסגרת התוכנית לפיתרון סכסוכים בשיתוף אוניברסיטת בן גוריון ואוניברסיטת פרידריך שילר בינה. בראש המשלחת עמד **מחמד דג'אני**, מרצה ללימודים

אמריקאים באוניברסיטת אל קדס המקדם קמפיין המדגיש את האלמנטים המתונים באסלאם (אלקדס, 28 במרץ 2014).³

האדרת שהידים באוניברסיטת אלנג'אח

■ ב30 במרץ 2014 החלו באוניברסיטת אלנג'אח הלאומית בשכם אירועי "שבוע השהידים". במסגרת האירועים נפתחה תערוכה תחת הכותרת "הברית והנאמנות". בתערוכה מוצגים תמונות, כרזות ומייצגים המהללים את השהידים וביניהם המחבלים המתאבדים. בטקס פתיחת התערוכה נכחו נציגים מהמועצה המחוקקת ביניהם שיח' פתחי אלקרעאוי, מנה מנצור ושיח' אבו טה אלבשתאוי (דף הפייסבוק של אוניברסיטת אלנג'אח בשכם, 30 במרץ 2014).

מוצגים בתערוכה: מימין: כרזה המציגה דמות של יהודי סטריאוטיפי המסתתר מאחורי עץ, העץ פונה ואומר: "הוי מוסלמי, הוי עבד האל, זהו יהודי מאחורי בוא ותהרוג אותי". באמצע: מיצג של אוטובוס שרוף לאחר פיגוע התאבדות. משמאל: חולצתו של מחמד אלחנבלי, שנהרג בהיתקלות עם כוח צה"ל בשכם⁴

³ ראו בהקשר זה פרסום מרכז המידע מאוגוסט 2012: "זיאד אלבנדכ, יועצו של אבו מאזן, ביקר לאחרונה במחנה ההשמדה באושוויץ. ביקורו זכה לגינוי חריף מצד חמאס. שנוצל להצהרות הכוללות הכחשת השואה".

⁴ מחמד אלחנבלי שימש כמפקד הזרוע הצבאית של חמאס בשכם. הוא נהרג בהיתקלות עם כוחות צה"ל בביתו בשכם ב-5 ספטמבר 2003, בהיתקלות זו נהרג קצין ישראלי. מחמד אלחנבלי היה אחראי למותם של 26 ישראלים (Ynet, 5 בספטמבר 2003).